

Bagazine

#Nieuwseditie5

vernieuwde Beroepsopleiding Advocaten
juni 2021

- ▶ Missie geslaagd! 2
- ▶ Feestelijke opening 6
- ▶ Digitale vaardigheden 8
- ▶ Hoe run je een praktijk? 11
- ▶ Advocaat-stagiairs delen ervaringen 14
- ▶ Self-assessment, subsidieregeling 18
- ▶ Poll en colofon 19

Missie geslaagd!

Vernieuwde Beroepsopleiding Advocaten een feit

In het afgelopen jaar hebben we in een reeks **BAgazines** een beeld gegeven van de vernieuwde Beroepsopleiding Advocaten (BA) van de NOvA. De vernieuwde opleiding is inmiddels van start gegaan. Het onderwijs dat met veel passie voor het vak is voorbereid, vindt nu echt plaats. In deze laatste editie van BAgazine is het tijd voor een terug- en vooruitblik. Dat doen we met Susan Kaak, portefeuillehouder Opleiding binnen de algemene raad van de NOvA.

Hard werk, spannende momenten en voldoening voerden de boventoon in de afgelopen maanden, vertelt Kaak. “De onderwijsaanbieders, docenten en trainers en andere betrokkenen hebben zich enorm ingespannen om het curriculum de juiste invulling te geven. Het is goed om te zien hoe alles, waar de afgelopen jaren zo hard aan gewerkt is, nu bij elkaar komt.”

Veel animo

Ruim 500 advocaat-stagiairs zijn begin maart 2021 aan de vernieuwde BA begonnen: een groot aantal. Circa 100 hebben dat kunnen doen dankzij de subsidieregeling Jonge Aanwas voor sociaal advocatenkantoren. De digitale aftrap van de

vernieuwde BA in een televisiestudio, de eerste ervaringen met de basistest en de nieuwe patroonscursus, stemmen Kaak enthousiast. “We zijn goed van start gegaan. Daar ben ik trots op. Dat hebben we met elkaar gedaan.”

Op afstand

“Het enige vervelende is dat, met dank aan Corona, het nu allemaal wel online moet. Dat is verre van ideaal, want je mist het bij elkaar zijn met je studiegenoten en de meerwaarde van het in gemengde groepen samenkomen. In de bestaande beroepsopleiding hadden we al de nodige digitale onderwijservaring opgedaan. Het onderwijsprogramma van de ‘oude’ BA is immers

al sinds het voorjaar vorig jaar naar digitaal overgeschakeld. Samen met de onderwijsaanbieders houdt de NOVA vinger aan de pols over wat werkt en wat niet en hoe stagiairs zich daarin staande houden.”

Vernieuwde start

De omschakeling naar volledig digitaal onderwijs vergde ook veel improvisatie voor de kick-off van de vernieuwde opleiding. De gezamenlijke aftrap was helemaal anders dan anders. Digitaal, talkshow-achtig en vanuit een andere locatie: Studio 21 in Hilversum. Kaak vond het een mooie [bijeenkomst](#): “Goed georganiseerd door de

Uitvoeringsorganisatie en heel verfrissend. Zo’n televisiestudio maakt het dynamisch, maar wel met datzelfde vertrouwde gevoel: we beginnen samen aan de beroepsopleiding. Wat mij betreft leent zo’n andere locatie zich zeker voor herhaling, ook als we weer met grote groepen stagiairs bij elkaar kunnen komen. Een vernieuwde beroepsopleiding met vernieuwde start.” Ook de patroonsbijeenkomst in digitale vorm verliep goed. Hier hebben ruim 100 patroons aan meegedaan. Zo’n digitale bijeenkomst spreekt blijkbaar aan, vanwege het gemak. Dat zou dus heel goed ‘een blijvertje’ kunnen zijn, aldus Kaak.

Praktijkgericht en ethiek

De opleiding is geworden wat de NOVA voor ogen had, legt Kaak uit: “Onze uitdaging was om een praktijkgerichte opleiding neer te zetten die de gehele balie aanspreekt. Met aandacht voor digitale en andere vaardigheden, ethiek en ondernemerschap. Ik vind dat we daar heel goed in zijn geslaagd. Er staat nu echt een hele andere opleiding. Ik merk dat ook zelf als docent. We zijn in de afgelopen maanden getraind om veel meer praktijkgericht les te geven.”

Vernieuwde Beroepsopleiding Advocaten een feit

Ook de versterkte aandacht voor ethiek is nieuw. “Advocaten krijgen in hun dagelijkse praktijk doorlopend te maken met ethische dilemma’s: waar ligt je loyaliteit, wat kan wel en wat niet? Dan is het belangrijk om een goed ontwikkeld moreel kompas te hebben. In de BA leggen we daar meteen een stevige basis voor. Ethiek is geïntegreerd in alle vakken, het is onderdeel van de integratieve dagen en advocaat-stagiairs maken een toets Ethiek”.

Eerste reacties

Kaak heeft van meerdere kanten veel positieve feedback gekregen op de vernieuwde BA en de start op 2 maart jl. Momenteel evalueert de NOvA de basistest. Stagiairs moeten deze nieuwe test afleggen voordat ze aan de BA beginnen. Doel is eventuele kennishiaten bijspijkeren, zodat iedereen met ongeveer dezelfde kennis begint. Dit is nieuw. Kaak: “We horen terug dat stagiairs de test moeilijk vinden en men vraagt zich af waarom je kennis op alle drie de rechtsgebieden moet hebben als je later in de opleiding toch maar een rechtsgebied kiest? Daarnaast vinden sommigen dat de tijd te kort is om alle vragen te beantwoorden. Daar gaan we goed naar kijken.”

Open voor suggesties

Susan Kaak is vol vertrouwen dat het vernieuwde onderwijs goed werkt. “Deze opleiding zit stevig en doordacht in elkaar, voldoet aan de wensen en eisen van deze tijd en kan weer jarenlang mee. Het fundament is solide. Als er straks onderhoud nodig is, omdat het vak van advocaat daarom vraagt, dan kunnen we de opleiding flexibel aanpassen aan nieuwe ontwikkelingen. En mochten advocaat-stagiairs, docenten of patroons tegen dingen aanlopen die niet goed gaan: meld het dan bij de onderwijsaanbieders of de NOvA. Dan kunnen we dat samen oplossen.”

Brandende vragen?

Heb je vragen over de Beroepsopleiding Advocaten, de basistest of bijvoorbeeld de patroonscursus? Kijk dan op advocatenorde.nl/faq.

Staat jouw vraag er niet bij? Neem dan contact op met het Informatiepunt voor advocaten via informatiepunt@advocatenorde.nl of (070) 335 35 54.

beroeps
opleiding
advocaten

Feestelijke opening

In een spectaculaire live televisieproductie is op 2 maart 2021 de vernieuwde Beroepsopleiding Advocaten feestelijk van start gegaan. In Studio 21 te Hilversum was een beperkt aantal gasten aanwezig. 500 advocaat-stagiairs volgden via Zoom het eerste deel van module 1 Ethiek: Introductie in de advocatuur.

Feestelijke opening

Algemeen deken Frans Knüppe verzorgde de aftrap, waarna dagvoorzitter Roderik van Grieken een panel van acht advocaat-stagiairs voorstelde, als vertegenwoordigers van de totale groep. Het panel reageerde gedurende het programma op de voorbijkomende onderwerpen en stelde vragen aan de gasten in de studio. Voor alle advocaat-stagiairs was er een interactieve quiz met ethische stellingen, waarvan de resultaten meteen in de uitzending werden besproken.

Discussie en nuttige tips

Susan Kaak, lid van de algemene raad van de NOvA, en Werner Tijssen Claase en Elodie Carmiggelt, managers onderwijs bij de Uitvoeringsorganisatie Beroepsopleiding Advocaten, gaven een toelichting op de vernieuwde Beroepsopleiding Advocaten. Deskundigen Mick Veldhuijsen en Emilie van Rijckevorsel-Teeuwen spraken over het omgaan met ethische dilemma's met voorbeelden uit hun eigen praktijk. In een tafelgesprek discussieerden

Christiaan Alberdingk Thijm, Bas Van Zelst, Natacha Harlequin en Susan Kaak over een specifiek ethisch vraagstuk. In alle gesprekken zaten nuttige tips en adviezen voor de advocaat-stagiairs. Al met al een geslaagde aftrap van de vernieuwde beroepsopleiding.

Digitale vaardigheden, onmisbaar in de advocatuur

In de dagelijkse uitoefening van hun werk hebben advocaten veel profijt van digitale vaardigheden. Om efficiënter te werken en effectiever te communiceren. De NOvA en de UO vinden dit van groot belang. Dit geldt overigens ook voor de Law Firm School en De Brauw; zij geven hier in hun eigen onderwijs invulling aan. Digitale vaardigheden zijn onderdeel van elke hoofdpraktijk in de Beroepsopleiding Advocaten. Nuttige bagage voor de advocaat van nu en later.

De afgelopen jaren hebben digitale ontwikkelingen elkaar in rap tempo opgevolgd. En de nieuwe toepassingen blijven maar komen. Als advocaat communiceer je veel digitaal, intern en extern. Digitale bronnen raadplegen, online dossiers voeren en een klantbeheersysteem gebruiken:

het hoort er allemaal bij. In de Beroepsopleiding Advocaten leren advocaat-stagiairs om daar kritisch op te reflecteren. Hoe kun je deze systemen het beste gebruiken en welke ethische vragen komen daarbij kijken? Hoe is de privacy van cliënten in deze systemen gewaarborgd? Advocaat-stagiairs onderzoeken hoe dit in hun eigen werkomgeving is ingericht. Zij reflecteren op hun eigen gebruik van de systemen en wisselen ervaringen uit met andere advocaat-stagiairs.

Legal tech en legal design

Advocaat-stagiairs leren ook over legal tech en legal design. Legal tech is een paraplu-begrip voor technologische toepassingen gericht op de advocatuur. Bijvoorbeeld programma's voor het automatiseren van juridische contracten. Andere voorbeelden van legal tech zijn e-discovery (het doorzoeken van grote hoeveelheden elektronische data voor een specifiek doel) en machine learning (software zelf verbanden laten ontdekken in aangeleverde data). Advocaat-stagiairs leren wat de basisprincipes zijn voor dergelijke programma's. Ze onderzoeken of de praktijk waar zij werken ook legal tech gebruikt en zo ja, hoe.

Legal design is een combinatie van legal expertise, information design en design thinking. Met legal design maak je complexe juridische materie inzichtelijk in een afbeelding. Beeld en tekst versterken elkaar. Zo kun je bijvoorbeeld een ingewikkelde transactie visueel helder in beeld brengen. Het is een communicatietoepassing die gebruikt kan worden in juridische procedures ter verduidelijking van het geschil voor de rechter. Maar ook voor onderhandelingen, het vastleggen van afspraken in een contract en interne communicatie is het handig wanneer je een bepaalde uitleg of een situatieschets kunt visualiseren.

Advocaat-stagiairs leren wat de basisprincipes zijn van legal tech en legal design

Toepassing in moot court

De digitale vaardigheden van advocaat-stagiairs spelen ook een rol in de voorbereiding op het moot court op de eerste integratieve dag. Het moot court is een praktijksimulatie die dient als praktijktoets. In de aanloop daarnaartoe werken de advocaat-stagiairs in hun hoofdpraktijk aan een casus. Daarvoor hebben ze digitale vaardigheden nodig, zoals het opzoeken van bronnen en het AVG-bestendig houden van hun dossier. Ze beantwoorden vragen als: hoe ben je te werk gegaan? Welke zoektermen heb je gebruikt? Het beheersen van digitale vaardigheden vormt een bouwsteen voor het goed voorbereiden van hun zaak. Efficiënt onderzoek en effectieve communicatie dragen bij aan een goede onderbouwing van een zaak en het op een overtuigende wijze presenteren daarvan.

Als voordeel inzetten

Digitale vaardigheden zijn een kernactiviteit in iedere markt en sector en dus ook binnen de advocatuur. Digitale ontwikkelingen staan niet stil en veranderen in rap tempo. Dit betekent dat dit onderdeel binnen de beroepsopleiding steeds geactualiseerd zal worden. Met het onderdeel Digitale vaardigheden leggen advocaat-stagiairs een basis. Zij leren digitale hulpmiddelen in hun voordeel in te zetten. Daarmee werken zij efficiënter, wat gunstig is voor cliënten, collega's en henzelf. En misschien vinden ze dankzij digitale vaardigheden zelfs cruciale bewijsstukken, of maken zij een treffende visualisatie waarmee een zaak in het voordeel van hun cliënt uitpakt.

Dit artikel is tot stand gekomen dankzij medewerking van Floris van der Meer (UO), Stephan Djamin (onafhankelijk expert) en Eva van Dusschoten (UO).

Ondernemerschap: hoe run je een praktijk?

Dienstverlening aan cliënten centraal in module Ondernemerschap

Splinternieuw in de Beroepsopleiding Advocaten is de module Ondernemerschap. In deze module leren advocaat-stagiairs met cliënten om te gaan vanuit een bedrijfs-economisch perspectief. Cliënten worden steeds kritischer, willen weten wat ze kunnen verwachten voor hun geld. Hoe ga je daarmee om? En hoe kom je als praktijk aan nieuwe cliënten? Daar gaan advocaat-stagiairs een visie op ontwikkelen tijdens deze praktijkgerichte module.

Cliënten geven een advocatenkantoor bestaansrecht, zo stelt Dirk Heuff, mede-ontwikkelaar en eerste hoofddocent van de module Ondernemerschap. “Een praktijk runnen is meer dan goed zijn in je vak. Belangrijk is ook dat de cliënten zo tevreden zijn dat ze de praktijk aanbevelen aan anderen.” Daarom gaat de module dieper in op hoe cliënten de dienstverlening van advocaten ervaren. Heuff: “Cliënten, particulier en zakelijk, zijn kritischer geworden. Ze nemen geen genoegen meer met een factuur met urenspecificatie achteraf. Ze willen vooraf weten wat ze gaan krijgen en willen meer meegenomen worden in hetgeen de advocaat voor hen gaat doen.” Advocaat-stagiairs leren in deze module de verwachtingen van cliënten te managen, uit te leggen welke toegevoegde waarde zij leveren en welke kosten daar tegenover staan.

Acquisitie

De module Ondernemerschap bestaat uit twee e-learnings en een fysieke bijeenkomst. Als opdracht schrijven advocaat-stagiairs een acquisitieplan, dat tijdens de bijeenkomst wordt besproken. In zo'n plan beschrijven zij wat voor soort cliënten zij willen aantrekken en op welke manier, via welke media, tegen welke kosten. Deze afwegingen bespreken zij met elkaar. Heuff: “Je kunt bijvoorbeeld voor veel geld in een grote krant of op een grote site adverteren, maar is dat een zinvolle investering? Profileer je jezelf of je kantoor, denk dan goed na over wie de uiting ziet en wat je wilt dat diegene vervolgens gaat doen. Vaak is het slim om je op een specifieke doelgroep te richten en je daar te presenteren als ervaren specialist. Daarmee onderscheid je je en dat maakt de keuze van de cliënt makkelijker.”

Hoe run je een praktijk?

Medewerkers en klantenwerving

Ook voor wie niet van plan is een eigen kantoor te beginnen, is de module interessant. Heuff: "Medewerkers spelen steeds vaker een rol bij het werven van nieuwe cliënten en worden gevraagd om naar buiten te treden over hun werk en kantoor. Daarom besteden we ook aandacht aan LinkedIn als platform om jezelf te laten zien en je netwerk uit te bouwen. Zo leren advocaat-stagiairs vanuit een ander perspectief naar hun werk te kijken."

Personal branding

In de ogen van de cliënt hebben veel advocatenkantoren uitstekende juridische kennis en vaardigheden in huis. Wat bepaalt dan voor welk kantoor zij kiezen? Daar moeten kantoren wat aan doen met hun communicatie. Wat volgens Heuff vooral werkt, is in gesprek gaan met de cliënt. Open vragen stellen, luisteren, doorvragen. Daarnaast is het goed om je op bepaalde vraagstukken te profileren. Heuff: "Met contracten heeft iedereen te maken, maar heb je bijvoorbeeld ervaring met exportcontracten voor paardenvlees of scheepsmotoren, dan kun je daar vervolgens gericht bedrijven mee benaderen. En zo kun je aan personal branding gaan doen: jezelf profileren als specialist. Bijvoorbeeld door blogs te schrijven, beurzen te bezoeken, op seminars te spreken van brancheverenigingen."

'Cliënten zijn
kritischer geworden'

A man with dark hair and glasses, wearing a blue button-down shirt, is focused on his work. He is sitting at a desk, looking down at a laptop. His right hand is holding a pen over a notebook. The background is a blurred office setting with other people. A large red diagonal shape is overlaid on the left side of the image, containing the main title and subtext.

Advocaat-stagiairs delen hun eerste ervaringen

Er is veel uitgelegd over de vernieuwde beroepsopleiding, maar hoe is het om deze daadwerkelijk te volgen? Drie advocaat-stagiairs uit het eerste cohort delen hun ervaringen.

Marloes van der Werf (25) is advocaat-stagiaire bij De Brauw Blackstone Westbroek in Amsterdam. Zij rondde in oktober 2020 haar master af en is sinds 15 februari advocaat-stagiaire bij De Brauw.

Hoe heb je de eerste maanden van de Beroepsopleiding Advocaten ervaren?

“Zoals ik verwachtte, is de opleiding veel sterker gericht op vaardigheden. Ik vind het een mooie brug tussen wat je geleerd hebt tijdens de studie en wat je nodig hebt in de advocatuur. Inhoud is heel belangrijk, maar omdat je veel persoonlijk contact hebt met onder andere cliënten en kantoorgenoten zijn persoonlijke vaardigheden ook zeker van belang. Daarnaast krijgen we lesstof en opdrachten over ethiek, essentieel voor ons werk.”

Heb je al veel andere advocaat-stagiairs leren kennen?

“Ja, ik ben met 13 andere advocaat-stagiairs begonnen in De Brauw. Een aantal daarvan zit ook in mijn opleidingsgroep bij de Beroepsopleiding Advocaten. Daarnaast leer ik andere advocaat-stagiairs van allerlei praktijken kennen. Ik kon me tijdens de studie nog geen concrete voorstelling maken van de breedte van de balie. Nu ik ervaringen uitwissel met andere advocaat-

stagiairs heb ik een breder beeld van de rol van de advocatuur in de samenleving.”

Wat vind je goed aan de vernieuwde Beroepsopleiding Advocaten?

“De aandacht voor vaardigheden. Daar heb je voordeel van in het contact met bijvoorbeeld cliënten en met kantoorgenoten. Het is een aanvulling op de studie, die heel inhoudelijk is. De aandacht voor reflectie vind ik ook een sterk element. Je wordt er bewuster van wanneer je ergens energie uit haalt, wat verbeterpunten zijn en wat dat zegt over jouw capaciteiten. Dat is heel nuttig voor starters. Verder heb ik al concrete tips in de praktijk kunnen brengen, bijvoorbeeld met betrekking tot het identificeren van een cliënt wanneer iemand wil optreden als gemachtigde van die cliënt.”

Wat kan beter volgens jou?

“Ethiek wordt behandeld, maar ik mis nadere uitleg over het omvangrijke kader waarbinnen wij als advocaten moeten handelen. De wet- en

Marloes van der Werf

regelgeving die de beroepsgroep reguleert, jurisprudentie van de tuchtrechter en ethische prudentie vind ik heel wezenlijk om verantwoord te kunnen handelen als advocaat. Om de verantwoordelijke rol van advocaten in de maatschappij te kunnen vervullen, zou elke advocaat ethisch verantwoord moeten handelen. De beroepsopleiding is volgens mij het aangewezen programma om advocaat-stagiairs hierin te trainen. Ik zou over dit onderwerp graag duidelijkere handvatten willen krijgen: hoe horen wij als advocaten te handelen? Ik hoop dat het ethiekonderwijs daar verder op ingaat.”

Willemijn Holm (25) is advocaat-stagiaire bij Norton Rose Fulbright in Amsterdam. Zij rondde in juli 2020 haar master af, begon afgelopen januari als advocaat-stagiaire en startte in maart met de Beroepsopleiding Advocaten.

Hoe begon de Beroepsopleiding Advocaten voor jou?

“De start vanuit studio 21, met alle advocaat-stagiairs in een Zoom-meeting, vond ik heel bijzonder. Ondanks de afstand voelde ik echt dat we als ruim 500 advocaat-stagiairs samen aan deze

opleiding begonnen. Dat vond ik wel indrukwekkend. We zaten met ons eigen opleidingsgroepje in een Zoom-kamer, volgden de televisieshow en werden via Kahoot aan de tand gevoeld over ethische kennis en gedragsregels. We waren dus ook meteen bewust bezig met de opleiding.”

Wat heb je nu, in de eerste maanden, al geleerd?

“Veel kneepjes van het vak, want de opleiding is heel praktijkgericht. We zijn ruim drie maanden onderweg en nu heb ik al veel geleerd over ethiek, onderhandelen en presenteren. Ik krijg er veel energie van. Je leert om veel te reflecteren op wat je doet. Hoe heb je een gesprek, presentatie of onderhandeling ervaren? Wat kom je tegen in de praktijk? Heb je al eens een conflict gehad? Dat bespreken we met elkaar in een veilige omgeving, heel waardevol.”

Hoe gaat ervaringen uitwisselen in zijn werk, nu je de opleiding op afstand volgt?

“Het is natuurlijk lastiger om elkaar te leren kennen via Zoom, omdat de setting vaak formeel is. Daarom kregen we al snel gelegenheid om in groepjes van vijf uiteen te gaan in ‘breakout-rooms’ en elkaar over onze werksituaties en achtergronden

te vertellen, voordat we aan de opdracht begonnen. Je zit twee jaar lang in dezelfde opleidingsgroep van 17-20 mensen en wordt steeds in andere groepjes van vijf ingedeeld. Door de ingeruimde tijd en aandacht voor persoonlijke ervaringen kun je goed je verhaal kwijt. Inmiddels kennen we elkaar beter en kunnen we goed met elkaar sparren.”

Wat is je indruk van de opleiding?

“De opbouw van de opleiding is knap in elkaar gezet. En zeker tijdens deze coronaperiode is er alle aandacht aan besteed om er iets goeds van te maken. Dat zie je er wel aan af. De opleiding is echt praktijkgericht: stukken schrijven, onderhandelen, presenteren. Een mooie opmaat naar de opdrachten in het decentrale deel dat ik bij de Law Firm School zal volgen. Ik werk niet in een procespraktijk, dus het is fijn dat ik hier via de opleiding toch de fijne kneepjes van leer. Ook presenteren is prettig om te oefenen in de opleiding, in een veilige omgeving. Iedereen zit er om beter te worden. Je wordt beter in je vak en bewuster van ethische dilemma’s. Je leert om je steeds af te vragen: kan dit wel? Hoe moeten wij handelen? Ik kijk ernaar uit om dat verder te ontdekken.”

Willemijn Holm

Lisanne Wigboldus (26) is advocaat-stagiaire bij Pellicaan Advocaten in Amsterdam. Zij studeerde in januari 2020 af, begon in maart 2020 als juridisch medewerker en begon afgelopen maart met de Beroepsopleiding Advocaten.

Hoe heb je de eerste maanden van de Beroepsopleiding Advocaten ervaren?

“Positief. Het hele systeem van opdrachten maken en reflecteren is mooi ingebouwd in de opleiding. Ik had gehoord dat het onderwijs vanaf het begin sterk gericht zou zijn op vaardigheden en dat is ook zo. Het was meteen levendig. Docenten stimuleren ons om ervaringen uit te wisselen: wat maak je mee? Hoe gaat dat? Hoe zou je het anders aan kunnen pakken? Al snel leerde ik technieken aan die ik in de praktijk kon toepassen, voor gespreksvoering en onderhandelen. Ook moesten we een inhoudelijke presentatie geven in een filmpje, waarop we feedback kregen. Kort daarna presenteerde ik een webinar voor mijn werk. De feedback kon ik daarin meteen toepassen.”

Heb je al veel andere advocaat-stagiairs leren kennen?

“Inmiddels wel. De start van de opleiding was heel mooi opgezet en een goed alternatief voor een live bijeenkomst. Maar directe interactie met andere advocaat-stagiairs, dat had ik pas later. Tijdens de

opleidingsdagen werkten we in groepen en kwam er meer aandacht voor kennismaken op persoonlijk vlak. Nu hoop ik dat we na de zomer fysieke bijeenkomsten kunnen hebben en na een opleidingsdag gezellig met de groep kunnen borrelen. Het opbouwen van een sterkere band als advocaat-stagiairs door elkaar te ontmoeten, dat hebben we nog in het vooruitzicht.”

Wat verwacht je in de opleiding te gaan leren of ontwikkelen?

“Los van vaardigheden en theorie verwacht ik door heel veel toe te passen in de praktijk, een bepaald zelfvertrouwen op te bouwen en dat ook uit te stralen. Want zelfvertrouwen uitstralen is belangrijk in dit vak. Hoe vaker je gesprekken voert, stukken schrijft, jezelf presenteert, hoe meer je jezelf zoiets eigen maakt. Dat is het mooie van deze opleiding, vind ik.”

Waar kijk je met name naar uit in de opleiding?

“De integratieve dag aan het einde van het eerste

opleidingsjaar. Daar werken we nu langzaam naartoe. We oefenen met dagvaardingen schrijven, met pleiten. Zo werken we stapsgewijs aan een zaak. Het lijkt me mooi om in zo’n setting straks allerlei geleerde inzichten en vaardigheden tot uiting te brengen. En natuurlijk om dat samen met andere advocaat-stagiairs mee te maken.”

Lisanne Wigboldus

“Bespreek de uitkomsten van het self-assessment met je patroon”

Als advocaat blijf je jezelf voortdurend ontwikkelen, tijdens maar ook na de Beroepsopleiding Advocaten. De recent gelanceerde [self-assessmenttool](#) van de NOVA helpt advocaten gedurende hun carrière te reflecteren op hun eigen functioneren in de dagelijkse praktijk.

Theda Boersema, lid van de algemene raad: “Het [self-assessment](#) zet je aan tot nadenken over je rol als advocaat, het maakt je bewuster van de dilemma’s waar je in je werk tegenaan loopt en de keuzes die je daarbij maakt. Het is een tool die je als professional helpt te groeien. Hoe sta je in je werk, wat zijn je drijfveren, waar liggen de valkuilen en hoe kun je jezelf blijven verbeteren? Het is geen test, er is geen goed of fout. Het is vooral bedoeld om je ethische bewustzijn te verhogen en je vakmanschap aan te scherpen. Ook nuttig voor advocaat-stagiairs, die de uitkomsten van het self-assessment kunnen bespreken met hun patroon.”

Doe ook het self-assessment!

Het self-assessment is opgebouwd uit drie categorieën: expertise, interactie en attitude en duurt circa een uur. De NOVA noch derden hebben toegang tot de ingevoerde gegevens. Geïnspireerd? Doe gratis het self-assessment op self-assessment.advocatenorde.nl.

Bekijk de [introdactievideo](#):

Subsidieregeling voor stagiairs sociaal advocaten bijna uitgeput

Ruim 100 van de advocaat-stagiairs die in maart jl. gestart zijn met de vernieuwde beroepsopleiding hebben gebruikgemaakt van de subsidieregeling van de Raad voor Rechtsbijstand. Sociaal advocatenkantoren kunnen nu ook subsidie aanvragen voor het tweede cohort in september 2021. In de tweede ronde kunnen nog ongeveer 35 aanvragen gehonoreerd worden.

Kijk voor de voorwaarden en het aanvraagformulier van de Subsidieregeling beroepsopleiding sociaal advocaten op de [website](#) van de Raad voor Rechtsbijstand.

Wat vind jij van het BAgazine?

Dit is alweer de vijfde en laatste editie van het BAgazine. Het afgelopen jaar hebben we je meegenomen langs de vele facetten van de vernieuwde Beroepsopleiding Advocaten van de NOvA, die inmiddels is gestart. Onze dank gaat uit naar de Uitvoeringsorganisatie, de decentrale onderwijsaanbieders Law Firm School en De Brauw, advocaat-stagiairs, patroons, docenten en andere betrokkenen voor hun medewerking. Graag verneemt de NOvA wat jij van het BAgazine vindt. De enquête duurt maximaal een minuut. Wij stellen jouw reactie op prijs!

BAgazine, nieuwseditie vernieuwde Beroepsopleiding Advocaten
Copyright © 2021

Dit is een uitgave van de Nederlandse orde van advocaten. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt in drukwerk, fotokopie, digitaal of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

Redactie: NOvA en Van Hulzen Communicatie
Vormgeving en tekst: Van Hulzen Communicatie
Fotografie: Susan Kaak door Timo Sorber, Marloes van der Werf door Jip Broeks, Lisanne Wigboldus door Joep van Aert.
Overige beelden: privé-fotografie en stockfotografie.

www.advocatenorde.nl/vernieuwdeberoepsopleiding

www.beroepsopleidingadvocaten.nl

Vorige edities gemist? Lees deze hier: ►